

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.596/2009/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Bajáky Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Bajáky Gábor ügyvéd, Miskolc, Dózsa György út 7. szám) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek a Nónay & Nónay Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Nónay Gábor ügyvéd, Miskolc, Városház tér 9. I. emelet 7. szám) által képviselt alperes neve (címe) lakos alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 23.P.20.788/2008/28. számú ítélete ellen az alperes által 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, a 271 300 forint vagyoni kártérítés után fizetendő kamat kezdő időpontját 2005. július 21. napjában határozza meg, ezt meghaladóan mellőzi az alperes kötelezését kamat megfizetésére.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 25 000 (Huszonötezer) forint, az általános forgalmi adót is tartalmazó fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

2005. június 9-ről 11-re virradó éjszaka az alperes és barátai, valamint a felperes és barátai külön-külön érkezve együtt szórakoztak a **M.** területén található **L.** Klubban. Az eseményekben részt vevő, illetve azzal érintett peres felek, valamint **VG**, **LJ**, és **KG** valamennyien **S.** ban laknak, így régebből ismerték egymást.

A klub előterében lévő egyik asztalnál ülve az alperes vitatkozni kezdett a felperessel, majd ökölrel a bal arcfelén úgy megütötte, hogy az ütés következtében a felperes a székről leesett. Az alperes nyomban ezután az ugyancsak az asztalnál ülő és az inzultusra felé

forduló **LJ**et is megütötte ököllel. Az ütés következtében **LJ** orra eltört, vérezni kezdett. A klub két alkalmazottja az alperest a helyiségből kivezette, ezt követően az alperes a klub előtt várakozott arra, hogy egy ismerőse taxival hazavigye.

A felperes, **VG** és **LJ** - ez utóbbi személy sérülésére is tekintettel - elindultak hazafelé, azonban a parkolóban meglátták az ott várakozó alperest, és úgy döntöttek, hogy számon kérik rajta a klubban történeteket, ezért odamentek hozzá. Az alperes és **VG** között ekkor tettelegesséig fajuló vita alakult ki, amelynek során az alperes az őt meglökő **VG**t megütötte. Az ütés következtében **VG** elesett, a fejét beverte a járdaszegélybe és elájult. Ezt követően az alperes a verekezésben részt nem vevő felperest is megütötte, kirúgta alóla a lábait és a földre kerülő felperes feje felé rúgott. A felperes védekezésül az arca elé tartotta a bal karját, így a rúgás a bal csuklóját érte. A felperes ezt követően felállt, és a parkoló túloldalán mintegy 5-10 méterre levő korlát felé szaladt, hogy azt átugorva elmeneküljön a helyszínről. A korlát azonban vizes volt, így kapaszkodás közben megcsúszott, és a korláton átesve az egy emeletnyi mélységben lévő mélygarázs tetejére zuhant. A felperes az alperes bántalmazása következtében bal csukló sajkcacsont körüli törést szenvedett el, a korláton átesve pedig jobb könyökcsúcs törésével járó sérülést szenvedett.

Az alperes bűnösségét a felperesnek a bal csukló sérülését okozó cselekménye miatt a **M-i** Városi Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság végzésével helybenhagyott 19.B.4311/2005/21. számú jogerős ítéletében maradandó fogyatékosságot okozó testi sértés bűntettében megállapította.

A felperes sérüléseit kórházi kezelés alatt műtéti beavatkozás során fémanyag segítségével, gipsz rögzítéssel kezelték. A felperes két ízben feküdt kórházban, 10 alkalommal kellett kontrollra mennie és 30 alkalommal kellett igénybe vennie gyógytornát. Az elsőfokú eljárásban kirendelt igazságügyi orvosszakértő szakvéleményében a felperesnél a sérülések maradványtüneteként a bal csuklóízület valamennyi irányú mozgásainak beszűkültségét, bal oldalon az ököl képzés gyengébb erejét, közepesen gyengébb szorító erőt, és a bal kéz harmadiktól ötödik ujjának gyenge erejű gyűrű képzését, a jobb könyökízület nyújtásban való kisfokú elmaradását, a jobb könyöktájékon műtéti hegvonalat, jobb könyökcsúcs területén nyomásérzékenységet állapított meg. E sérülések a felperesnél összességében 30 %-os munkaképesség csökkenést eredményeztek, a bal csuklótájék sérülése utáni állapot ezen belül önmagában 20 %-os munkaképesség csökkenést jelent.

A felperes a leszállított keresetében az alperest 271 300 forint vagyoni, és 3 000 000 forint nem vagyoni kár, valamint ezen összegek után 2005. június 10-től a kifizetésig járó törvényes mértékű kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Hivatkozott arra, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben sérült a testi épséghez, az egészséghez, valamint a becsület és emberi méltósághoz való joga. Kiemelte, hogy fiatal kora ellenére a szakmájában a továbbiakban már nem tud dolgozni, munkaképessége csökkent, az alperes által okozott egészségkárosodása egész további életére kihatással van. A vagyoni kárát a kórházi tartózkodása alatt, illetve a 3 hónapig tartó ápolása alatt

felmerült költségekben, valamint a kontrollvizsgálatokon, illetve gyógytornán való részvétel következtében felmerült útiköltség összegében jelölte meg. A kereset jogalapjaként a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja szerint alkalmazandó 339. §-ának rendelkezésére hivatkozott.

Az alperes ellenkérelme elsődlegesen a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult, vitatva a kereset jogalapját és összezszerűségét is. Bár azt nem tette vitássá, hogy a büntetőeljárás során bűnösségét a bíróság megállapította, hivatkozott arra, hogy a büntetőeljárás során is végig tagadta azt, hogy a felperesnek maradandó fogyatékossgal járó sérülést okozott volna. Változatlanul azt állította, hogy a felperes bal kezének sérülése nem a felperes által megjelölt időpontban keletkezett, mindkét kéz a zuhanás következtében sérült meg. Hivatkozott továbbá arra, hogy a kártérítési per bíróságát a büntető bíróság ítélete csak a Pp. 4. §-ának (2) bekezdésében foglalt korlátok között köti, így - amint arra a BH. 2003. évi 457. sorszám alatt közzétett eseti döntés is rámutatott - nincs akadálya annak, hogy a polgári bíróság a per során felmerült valamennyi bizonyíték figyelembe vételével a büntető bíróságtól eltérő tényállást állapítson meg.

Másodlagosan utalt arra, hogy a büntető bíróság a bűnösségét a jogerős ítélet szerinti tényállásból is megállapíthatóan csak a felperes bal csuklójának sérülésével összefüggésben állapította meg, az tehát, hogy a felperes mindkét karjának súlyos sérülése miatt ápolásra szorult, nem áll okozati összefüggésben a cselekményével. Kérte továbbá a felperes közrehatását a kár legalább

50 %-áig terjedő mértékben megállapítani, hivatkozva arra, hogy a parkolóban történtek elmaradtak volna abban az esetben, ha a felperes **V**Gral és **L**Jfel nem megy oda hozzá. Vitatta, hogy a felperes társadalmi életbe való beilleszkedése közepes fokban megnehezült volna, tekintve, hogy az események után a felperes munkaviszonyt létesített, egészségi állapota jelentősen javult, az események előtt viszont nem állt munkaviszonyban. A vagyoni kárként megjelölt igényt összezszerűségében nem kifogásolta, azonban e körben is hangsúlyozta a kereset jogalapjával kapcsolatos kifogásait.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény, valamint a meghallgatott tanúk vallomása alapján meghozott ítéletében az alperest a leszállított kereset szerint marasztalva kötelezte őt 3 271 300 forint és ezen összeg után 2005. június 10-től a törvényes kamat, továbbá 165 000 forint perköltség megfizetésére. Kötelezte továbbá az alperest 196 300 forint eljárási illeték és 21 650 forint állam által előlegezett költség megtérítésére is, azzal, hogy a fennmaradó 180 000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolásában mindenekelőtt kifejtette, hogy a bűncselekménnyel okozott kártérítés nem tekinthető a kártérítési igény önálló jogcímének, ezért a felperes keresetében megjelölt jogszabályi rendelkezések alapján az ügy érdemi elbírálásánál a Ptk-nak a személyhez fűződő jogok megsértésének jogkövetkezményeire vonatkozó szabályai, és azok közül is a Ptk. 76. és 84. §-ának rendelkezései alkalmazandóak.

A perben feltárt bizonyítékok aggálytalanul alátámasztották azt, hogy a felperesnek az alperes bűncselekményt is megvalósító jogellenes magatartásával okozati összefüggésben vagyoni és nem vagyoni kára is keletkezett, amelynek megosztására a felperes felróható magatartásának hiányában alapot nem talált. E körben kiemelte, hogy a parkolóban a számon kérést nem a felperes javasolta, és nem azzal a céllal ment oda az alpereshez, hogy verekedést kezdeményezzen. Az a szándéka, hogy magyarázatot kapjon az alperes korábbi cselekményére, jogellenesnek nem tekinthető, sőt emberileg érthető volt, hiszen előzőleg a szórakozóhelyen az emberi méltóságot is sértő bántalmazást szenvedett el az alperestől. A parkolóbeli eseményekben a felperes nem vett részt, mindezekre tekintettel a terhére közrehatás nem állapítható meg. A jobb könyök sérülése ugyancsak okozati összefüggésben áll az alperes jogellenes magatartásával, az alperes agresszív, súlyosan elítélendő magatartása, illetve az alperes közeledő barátainak látványa ugyanis alappal kelthetett olyan félelmet a felperesben, amely őt - a további bántalmazást elkerülendő - menekülésre késztette.

A nem vagyoni kár megtérítésére irányuló igény elbírálása körében hivatkozott az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB számú határozatában kifejtettekre, és azon belül az ennek során a bíróság által alkalmazandó arányosság és mértéktartás követelményére.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kár mértékének meghatározása körében figyelembe vette, hogy a felperes hentes szakképzettséggel rendelkezik, az eseményt megelőző hosszabb időn át hentesként dolgozott. Az eseményeket közvetlenül megelőzően munkaviszonya nem volt, azonban szándékában állt Németországban hentesként munkát vállalni. Ennek érdekében tárgyalásokat folytatott, szerződéskötésre azonban a perbeli események bekövetkeztekor még nem került sor. A szüleinek rendszeresen segített a ház körüli munkák elvégzésében, a kert megművelésében, valamint édesanyja vállalkozásában az áru beszerzésében, szállításában és mozgatásában. Az egészségi állapotában bekövetkezett változásokra tekintettel azonban ezen segítség nyújtására a továbbiakban nem képes, és külföldi munkavégzéssel kapcsolatos terveit sem tudja megvalósítani. Korábban sportolt, korcsolyázott, azonban sérülése következtében sportolási és szórakozási lehetőségei beszűkültek. Állapota súlyosnak ugyan nem tekinthető, de végleges, és közepes fokban nehezíti meg a társadalmi életbe való beilleszkedését. Az 1980-ban született felperes a munkaképesség csökkenése miatt a továbbiakban csak olyan tevékenységet tud végezni, amely nem jár a felső végtagok egyoldalú erőteljes megterhelésével, teljes fogó, szorító erővel, emellett a keze megerőltetése esetén a keze megdagadásával és fájdalommal kell számolnia, és állapotában javulás a jövőben sem várható. A felperesnek további fájdalmakat kell elviselnie, két műtéti beavatkozáson esett át, a gyógyulás időtartama alatt teljesen kiszolgáltatott helyzetben volt. Az elsőfokú bíróság mindezen körülményekre tekintettel a balesetkori értékviszonyokat is figyelembe véve úgy találta, hogy a felperes által elszenvedett sérelem 3 000 000 forinttal kompenzálható. A vagyoni kár mértékét, miután azt alperes nem vitatta, a kereset szerinti összegben állapította meg.

A perköltség és az illetékviselés körében a Pp. 81. §-ának (2) bekezdését alkalmazva a leszállított keresethez képest állapította meg a pervesztesség, illetőleg a pernyertesség

arányát, s ennek megfelelően határozta meg az alperes által fizetendő perköltség, valamint megtérítendő szakértői költség mértékét.

Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében az alperes annak megváltoztatását, és a marasztalási összeg 885 650 forintra, ezen belül a nem vagyoni kártérítés összegét 750 000 forintra kérte leszállítani, és ennek megfelelően kérte a perköltség viselésre vonatkozó rendelkezések megváltoztatását, valamint a felperes másodfokú perköltség viselésére való kötelezését.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, jogszabálysértő, annak indokolása pedig részben iratellenes megállapításokat tartalmaz. Az eddigi nyilatkozatait változatlanul fenntartotta, továbbra is mind jogalapjában, mind összecszerúságában vitatta a kereseti kérelmet. A felperes a bal kezének sérülésében maga is közrehatott, a jobb kezének sérülése pedig nem róható az alperes terhére. A nem vagyoni kártérítés összege eltúlzott, az sem a balesetkori értékviszonyokkal, sem a felperes által elszenvedett hátrányokkal nincs összefüggésben. Hivatkozott a BH. 2005. évi 105. sorszám alatt közzétett eseti döntésre, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságnak egy munkaügyi perben hozott jogerős ítéletére, amelyekben a károsult súlyos és maradandó következményekkel járó sérüléseire alapított nem vagyoni kártérítés iránti igényt a perbelinél lényegesen alacsonyabb összegben állapított meg a bíróság.

Az elsőfokú bíróság által a nem vagyoni kár összegének meghatározásánál figyelembe vett szempontok nem olyan súlyúak, amelyek indokolnák a nem vagyoni kártérítés megállapított összegét. A felperes nem bizonyította azt, hogy a káresemény külföldi munkavégzésben akadályozta volna meg, emellett a káresemény bekövetkezése előtt nem állt munkaviszonyban, azután viszont elhelyezkedett, és ez a munkaviszonya azóta is fennáll. Ez nem igazolja azt, hogy a sérülései a társadalmi életben való részvételére kihatottak volna.

Az elsőfokú bíróság mindemellett úgy adott helyt a leszállított keresetnek, hogy az ítélet indokolásából a mérlegelés nem tűnik ki, és döntése mértéktartónak sem nevezhető.

Az sem érthető továbbá, hogy miközben az elsőfokú bíróság a költségmentesség alkalmazásánál a perbeli igényt testi épségben és egészségben okozott kár megtérítése iránti igénynek tekintette, az ítéletében a személyhez fűződő jogok sérelméről döntött. A felperes azonban keresetében kifejezetten a büntetőeljárásban meghozott jogerős ítéletre alapította kereseti kérelmét, állítva, hogy a büntető bíróság a felperes jobb kezének sérülését is az alperes terhére róta. A büntető ítéletből azonban egyértelműen megállapítható, hogy a büntetést kizárólag a bal kéz sérülésével kapcsolatban szabták ki az alperessel szemben, és az ítélet enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a parkolóbeli események kapcsán nem az alperes volt a kezdeményező fél. A bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti igény esetén pedig a polgári perben eljáró

bíróság nem róhat az alperes terhére olyan cselekményt, amelyben a bűnösségét nem állapították meg.

A felperes ugyan a sérelmére elkövetett bűncselekményen kívül egyéb jogsérelemre is hivatkozhatott volna a perben, azonban ez esetben bizonyítania kellett volna a további jogsérelemmel kapcsolatos jogellenes felróható magatartást is. Ilyen irányú kereseti kérelmet, illetve bizonyítási indítványt azonban a felperes a perben nem terjesztett elő, így az elsőfokú bíróság kereseti kérelem hiányában terjeszkedett túl a büntető ítéleten.

A felperes egyébként - az elsőfokú ítéletben megállapítottól eltérően - a keresetében arra hivatkozott, hogy az alperes parkolóban megjelent barátai miatt akart elmenekülni, és egyetlen nyilatkozatában sem jelölte meg a menekülés okaként a korábbi bántalmazását. Az pedig az ítéletből nem tűnik ki, hogy az alperes barátainak közeledése mennyiben alapoz meg az alperes részéről jogellenes, felróható, és kártérítést megalapozó magatartást. Az elsőfokú bíróság azt is figyelmen kívül hagyta, hogy a jogerős büntető ítéletben megállapított tényállás szerint a parkolóban **VG** meglökte, **LJ** pedig kétszer is megütötte az alperest. Ehhez képest az elsőfokú ítélet azon megállapítása, hogy csupán a számonkérés miatt és nem verekedés kezdeményezése céljából mentek oda hozzá, minden ténybeli alapot nélkülöz.

A büntető bíróság is leszögezte ítéletében, hogy életszerűtlen az, hogy a parkolóban az alperes lett volna a kezdeményező fél, illetve, hogy a három személy, köztük a felperes békés szándékkal közelített volna felé. Az sem felel meg a valóságnak, hogy a felperesnek ne lett volna szerepe a történetekben, hiszen a per során maga is elismerte azt, hogy a számonkérésben részt vett.

Az eset körülményeiből tehát egyértelműen megállapítható, hogy bántalmazási céllal közeledtek hozzá, és mivel erre sor is került, megalapozatlanul jutott az elsőfokú bíróság ezzel ellentétes következtetésre. Bár a jogerős büntető ítélet megállapította a felelősségét, változatlanul fenntartotta azt, hogy a parkolóban a felperest nem bántalmazta, a felperes mindkét kezének sérülése a korláton történt átesést követően keletkezett. A bal kéz sérülései következtében a felperest ért kár megtérítése iránti igény teljesítése körében pedig sértetti közrehatás megállapításának van helye, amely közrehatás mind a vagyoni, mind a nem vagyoni kár esetében értékelendő. A vagyoni kártérítés esetében az elsőfokú bíróság a kamatfizetés kezdő időpontját helytelenül állapította meg, minthogy e költségek nem a sérülés bekövetkeztével azonos időben merültek fel.

A felperes ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte, hivatkozva arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást a büntető ügy irataira, valamint a perben meghallgatott tanúk vallomására, és beszerzett orvosszakértői véleményre alapítva állapította meg. A kereset nem hagy kétséget afelől, hogy abban a felperes személyhez fűződő jog sérelme miatt érvényesített az alperessel szemben igényt, amelyet valamennyi, az esemény következtében elszenvedett sérüléseire, illetve azok következményeire alapított. Az alperes által hivatkozott eseti döntésekben más jellegű károkozás történt, a perbeli esetben a konkrét körülményeknek van jelentősége. Azt, hogy a felperes kialakult állapota közepes fokban megnehezíti a társadalmi életbe való beilleszkedését, az orvosszakértői vélemény állapította meg, és valamennyi az elsőfokú bíróság ítéletében felsorolt körülményt

figyelembe véve az elsőfokú ítélet teljes körű indokát adta a nem vagyoni kártérítés megállapított összegének. Annak nincs jelentősége, hogy külföldi munkavégzésben akadályozta volna meg a káresemény, mert önmagában az elszenvedett sérülés következtében beállt munkaképesség csökkenése zárja el őt eleve a külföldi munkavállalás lehetőségétől. Kármegosztásnak nem lehet helye, tekintve, hogy a felperes részéről jogellenes magatartás nem bizonyított. A kereset leszállítása az orvosszakértői vélemény ismeretében történt, ezért az elsőfokú bíróság ezt a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezései körében helyesen vette figyelembe.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú ítéletnek az alperest, a fellebbezésben elismert 885 650 forint erejéig marasztaló rendelkezését, az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása iránt előterjesztett alperesi fellebbezést pedig kisebb részben, a következők szerint találta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást néhány pontban a következők szerint helyesbíti:

A felperesnek a 2008. május 29-én megtartott tárgyaláson tett személyes nyilatkozatából nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a felperes hentes szakképzettséggel rendelkezne, képzettségét ugyanis élelmiszer és vegyiáru kereskedő szakmában jelölte meg, és csupán arra hivatkozott, hogy a tanulmányai „speciális iránya a hentesség volt” és ebben a szakmában is dolgozott. Az, hogy a **s-i B.** Bt-nél ilyen munkakörben dolgozott volna, a nyilatkozatából szintén nem derül ki.

Noha a büntető bíróság ítéletében tényként maga is azt állapította meg, hogy a felperes a parkolóban történeteket követően látva azt, hogy az alperes néhány barátja feléjük kezd szaladni, ettől megijedve menekült a parkoló korlátja felé, valójában e megállapítást sem a nyomozati, sem az azt követő büntetőeljárás, de a jelen polgári peres eljárás során feltárt bizonyítékok sem támasztották alá. A felperes sértetti vallomásaiban egyetlen alkalommal sem említette meg, hogy észrevette volna az alperes barátainak közeledését, ezzel kapcsolatosan kizárólag az alperes terhelti vallomása tartalmazott utalást. Ugyanakkor a nyomozati eljárásban tanúként meghallgatott **KP** és **DG** vallomása szerint ők meghallva azt, hogy a parkolóban „balhé” van, valóban kimentek a szórakozóhelyről a parkolóba, de mire kiértek, az események már lezajlottak.

Az így pontosított tényállás alapján is érdemben helyes az elsőfokú ítélet, és az ítélet tábla túlnyomórészt osztja az elsőfokú bíróság jogi következtetéseit is. Az elsőfokú ítélet indokolást az alperes fellebbezésére tekintettel tartja szükségesnek a következőkkel kiegészíteni:

Az elsőfokú bíróság - az alperes állításával szemben - nem terjeszkedett túl a kereseten. Helyesen állapította meg, hogy a bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránti igény elbírálásánál e körülménynek kizárólag a követelés elévülése (Ptk. 360. § (4) bekezdése),

illetve az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. §-a (1) bekezdésének c) pontjában szabályozott tárgyi illetékfeljegyzési jogot eredményező kedvezményes perindítási lehetőség szempontjából van jelentősége. Mindez azonban nem zárja ki azt, hogy a károsult a részben, vagy egészben bűncselekménnyel okozott kár megtérítésére irányuló igényét abban az esetben, ha a bűncselekmény egyben személyhez fűződő jogot, így például testi épséghez és egészséghez fűződő jogot is sért, a Ptk. 76. §-ának rendelkezésére alapítottan érvényesítsen. E körben a polgári per bírósága csak a Pp. 4. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint kötött a büntető bíróság ítéletéhez. A Pp. hivatkozott rendelkezése azonban nem akadályozza annak, hogy a büntetőjogi következményekkel nem járó cselekményt a polgári perben a bíróság kártérítési felelősséget kiváltó magatartásként értékelje. (BH. 2007. évi 7. sorszám alatt közzétett eseti döntés)

A felperes a keresetében nem állította azt, hogy a büntető bíróság az ítéletében az alperes terhére róta volna a felperes jobb kezének sérülése következtében előállt eredményt. A keresetben kifejezetten a személyhez fűződő jogainak megsértése iránt érvényesített igényt, a sérelmet mindkét karján elszenvedett sérülésére alapítva. A kifejtettek alapján tehát nem volt akadályozó annak, hogy az elsőfokú bíróság mindkét sérülésre vonatkozóan vizsgálja a kártérítési felelősségnek a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdésében foglaltak szerinti fennállását.

E körben az ítélet táblája osztja az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy a felperes mindkét karján elszenvedett sérülése, illetve az annak folytán őt ért kár okozati összefüggésben áll az alperes jogellenes magatartásával. Az alperesnek a felperes bal csuklóján bekövetkezett sérülés folytán ért kárért való felelőssége a Pp. már hivatkozott 4. §-ának (2) bekezdése alapján a polgári perben vita tárgyát nem képezhet. Az elsőfokú bíróság azonban azt is helyesen állapította meg, hogy a felperes jobb kezét ért sérülés folytán bekövetkezett kár is közvetlen okozati összefüggésben áll az alperes jogellenes magatartásával. Ha el is tekintünk attól, hogy a felperes saját állítása szerint az alperes barátainak közeledését a helyszín felé nem észlelte, önmagában az, hogy a parkolóban már másodízben szenvedett el, és ezúttal az előzőnél lényegesen súlyosabb bántalmazást az alperestől, megfelelő indok arra, hogy a felperes az adott helyzetben a menekülést választotta. Az alperes kirívóan jogellenes, durva, tetteges magatartása pedig teljességgel érthetően okozhatott a felperesnél olyan tudatbeszűkült állapotot, amelynek következtében a mintegy 10 méterre levő betonkorlát felé vette az irányt. A felperest az ellene irányuló kétszeri és másodszorra súlyos következményekkel járó támadáson kívül nyilvánvalóan befolyásolta az a tudat is, hogy az alperes már előzőleg, még a szórakozóhelyen súlyos testi sértést okozott **U**nek, betörve az orrát, a parkolóban pedig olyan erővel ütötte meg **VG**t, hogy az a felperes szeme láttára esett a földre, majd beverve fejét a járdaszegélybe, elájult. Az első ütést követően a már földre kerülő felperest pedig az alperes fejbe akarta rúgni, és azt a felperes csak a bal keze felemelésével tudta elhárítani. Mindezeket együtt véve a felperesben indokoltan alakult ki az őt a menekülésre ösztönző páni félelem, amely a terepadottságok megfontolt felmérésében, a veszélytelen menekülési irány megválasztásában nyilvánvalóan befolyásolta. Mindezen körülmények alapján a felperes egy emeletnyi zuhanása és az annak következtében szerzett sérülése teljes egészében az alperes terhére róható, abban a felperes terhére közrehatás nem állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság azt is helyesen értékelte, hogy az a körülmény sem adhat alapot a felperes közrehatásának megállapítására, hogy a parkolóban a felperes és társai kezdeményezték az előző verekedés miatt az alperes számonkérését. Kétségtelen, hogy ez a döntés nem volt feltétlenül helyesnek tekinthető, azonban ez önmagában közvetlen okozati összefüggésben nem áll az alperes jogellenes cselekményével és az annak folytán a felperest ért kárral. Sem **LJ**, sem **VG**, de különösen nem a felperes parkolóbeli magatartása nem állt közvetlen okozati összefüggésben az alperes által ezt követően elkövetett jogellenes cselekménnyel, nem állapítható meg továbbá közvetett oksági kapcsolat sem, az alperes ugyanis mindvégig önálló döntési helyzetben volt a konfliktus megoldása körében, és helyzetét a büntető ügyben eljáró bíróság sem értékelte jogos védelemre okot adóként.

Az elsőfokú bíróság által a felperest ért nem vagyoni kár kompenzálásaként megállapított 3 000 000 forint után az alperes késedelmi kamat megfizetésére való kötelezését az ítélet tábla nem tartotta megalapozottnak. A mértéktartás és az arányosság követelményeinek érvényesítése során a nem vagyoni kár összegének meghatározásánál mindenkor a perbeli konkrét helyzetből, az elszenvedett sérelem mértékéből kell kiindulni, de figyelembe kell venni a piaci értékviszonyokat, és az ehhez kapcsolódóan kialakult ítélkezési gyakorlatot is.

A perbeli esetben a felperest ért sérelem megfelelő kompenzációját jelentő nem vagyoni kártérítési összeg meghatározásánál az ítélet tábla figyelmen kívül hagyta a felperes által korábban a szüleinek nyújtott segítség elmaradásából származó hátrányt, figyelemmel arra, hogy ez vagyoni kárként lett volna érvényesíthető, mégpedig a felperes szülei részéről, minthogy a hátrányt ez esetben ők szenvedik el. Nem bizonyított továbbá, hogy a felperes hentes szakképzettséggel rendelkezik, és az sem, hogy a sérülések következtében az általa megjelölt külföldi munkavégzés lehetőségétől elesett volna. Ugyanakkor megjegyzi az ítélet tábla, hogy, ha a felperes bizonyított is volna e körben hátrányt, az mint jövedelem kiesés szintén vagyoni kárként lett volna csak érvényesíthető.

Ezt meghaladóan az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által az elszenvedett sérelem másnemű ellentételezésére alkalmas összeg meghatározásánál figyelembe vett szempontokkal, így különösen azzal, hogy a jelenleg is még fiatalnak számító felperes a maradvány tünetek következtében és egész hátralévő életében korlátozott, nehezített életvitelre kényszerül, életpálya lehetőségei beszűkültek, egyetért, és e körülményekre tekintettel a nem vagyoni kár összegét nem találta túlzottnak. A piaci értékviszonyokat, és az e körben kialakult ítélkezési gyakorlatot figyelembe véve azonban az arányosnak nem a károkozás kori, hanem a jelenlegi értékviszonyokhoz mérten tekinthető, ezért a nem vagyoni kártérítést az ítélet tábla az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjában tette esedékessé, következésképpen ezen összeg után az alperes kamat fizetésére nem köteles.

Részben alapos továbbá az alperes fellebbezése a vagyoni kártérítés összege után fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontját sérelmező részében. A Ptk. 360. §-ának (1), illetve 301. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel a kártérítés a kár bekövetkezésével válik esedékessé, következésképpen a kamatfizetési kötelezettséget

jelentő késedelem ezen időponttól kezdődően számítandó. A felperes költségei az iratok tanúsága szerint különböző időpontokban, de a 2005. június 10-e és október 13-a közötti időszakban merültek fel. Amint arra a Legfelsőbb Bíróság BK-PK. 1. számú állásfoglalása is rámutatott, abban az esetben, ha a kártérítési összeg egyes részei különböző időpontokban esedékesek, a kamatfizetés kezdő időpontjaként - átlagos számítás alapján - egységes kamatfizetési kezdő időpont is meghatározható. Erre tekintettel az ítélet tábla 2005. július 21-ben jelölte meg átlagos számítás alapján a vagyoni kár után fizetendő egységes kamatfizetési kezdő időpontot.

Nem talált okot az ítélet tábla az elsőfokú ítéletnek a per költséghozzájárulásra vonatkozó rendelkezései megváltoztatására, ebben a körben mindenben osztja az elsőfokú bíróság álláspontját.

A fenti indokokra tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében felülvizsgálva a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben a rendelkező rész szerint megváltoztatta.

A fellebbezési eljárásban nagyjából részben per vesztes alperest a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a felperesnek a fellebbezési eljárásban felmerült költségei arányos részének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 75. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 23.) IM rendelet szerint határozta meg.

D e b r e c e n, 2009. november 12. napján

Dr. Csiki Péter sk. a tanács elnöke, Süliné dr. Tózsér Erzsébet sk. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -